

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1983/164
KARAR NO : 1984/366

ÖZET : Uyuşmazlık Mahkemesince daha önce görevli yargı yeri belirlenmiş olduğundan yeniden bir karar verilmesine yer olmadığı hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Sebahattin Topuz ve arkadaşları.

O L A Y : 28.4.1980 günü saat 13.30 sıralarında Türkiye Madeni Eşya ve Makina Sanayii İşçiler Sendikası Bölge temsilciliğinin aranması sırasında İGD imzalı afiş, Yakup Keser'in ve Cuma Halbutoğlu ile Talip Öztürk'ün portreleri, Sanat Emegi Dergisi'nin 4 adet, Dünya Emekçi Gençlik Toplantısı adlı kitap, Diske ait broşürler ve başkaca afiş ve broşürler bulunduğu, temsilcilerin bunları gelenlere okuttukları, gayelerine aykırı davranışta buldukları iddiasıyla Samsun G.Savcılığınca eylemlerine uyan 274.sayıla yasanın 9.maddesi aracılığıyla 1630 Sayılı Dernekler Yasası'nın 35/1. ve 64/1.maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle haklarında kamu davası açılmıştır.

Samsun 2.Asliye Ceza Mahkemesi:18.3.1982 günü,Esas 1981/423,Karar 1982/213 sayı ile;Erzincan 3.Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığının yazısına göre sanıklar hakkında görevsizlik kararı verilmesi istendiği gerekçesiyle görevsizlik kararı verilmiştir.

Erzincan 3.Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi:22.12.1982 günü,1982/306 Esas sayı ile;suçun sıkıyönetim ilânından üç aydan önce işlendiği,sıkıyönetim mahkemelerinde görülen davalarla bağlantılı bulunmadığı gerekçeleriyle adli yargı yerinin görevli olduğu kanısına vardığını belirterek 2247 sayılı yasanın 19.maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesine başvuruda bulunmuş tur.

Uyuşmazlık Mahkemesi 14.2.1982 günü,1983/6-32 sayı ile;sanıklara atılı suçun siyasal ve ideolojik amaçlı olduğu ve bu yönü ile sıkıyönetim ilânına neden olan olaylar ra ilişkin bulunduğu,1402 sayılı yasanın 13/a maddesindeki süre dışında işlendiği,sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu davalarla organik ve örgütsel ortak genel amaç bağlantısı içerisinde işlendiğini gösteren hiçbir somut kanıtın dosyada yer almadığı gerekçeleri ile adli yargı yerinin görevli olduğuna karar vererek Samsun 2.Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararını kaldırmıştır.

Samsun 2.Asliye Ceza Mahkemesi dosyayı Erzincan Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesine göndererek,mahkeme esasının kapatılması ve görevsizlik kararı

.../...

verildikten sonra dokyanın iadesini istemiştir.

Erzioan Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi;9.3.1983 günü,Esas 1982/306,Karar 1983/50 sayı ile,Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümünce davada adli yargı yeri görevlendirilmiş olduğundan mahkemenizin görevsizliğine biçimindeki kararı ile dosyayı C.Savcılığına tevdi etmiştir.

Dosya Samsun C.Savcılığı'nın 15.6.1983 günlü,Esas 1981/1699 sayılı yazısı ile Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : TürkiUlusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü;Servet Tüsin'ün Başkanlığı'nda,Y.İsmet Ayer,Ali Suat Erkoç,Mustafa Aksoy,Necati Karakış,Yavuz T.Özgen ve Muammer Aksüt'ün katılmaları ile yaptığı 4.7.1984 günlü toplantıda,geçici raportör Hâkim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan;toplantıya,Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Ferhanoğlu'nun adli yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamalaradindendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü

Yukarıda geçirdiği evreler anlatılan dava dokyasında,Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü adli yargı yerinin görevli olduğuna karar vererek Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile Samsun 2.İsliye Ceza Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar vermiştir.

Bir yargı merciinin Uyuşmazlık Mahkemesine başvuru kararı verdikten sonra,yüksek mahkemenin bu konudaki kararına uymasının yasabuyruğu olduğunda kuşku ve duraksamaya yer bulunmamaktadır.

Çünkü Anayasa'nın 158. ve 2247 sayılı Yasa'nın 1.maddelerinde "adli,idari,askeri yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyumsuzluklarını kesin olarak çözümlenmeye yetkili bir yüksek mahkemedir" biçiminde yer alan hüküm Uyuşmazlık Mahkemesi kararlarının niteliğini ve bağlayıcılığını simgelemektedir.

Uyuşmazlık Mahkemesi kararlarının kesinliği ilkesi uyarınca bu kararların gerek Uyuşmazlık Mahkemesi,gerekse bir başka yargı merciince yeniden incelenmesi,değiştirilmesi veya kaldırılması mümkün değildir.

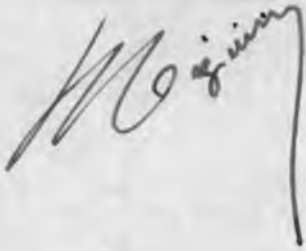
Kaldaki,Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinin verdiği görevsizlik kararının gerekçesi de dosya esasının kapatılması amacıyla dayanmaktadır.

Bu durumda,daha önce Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümünce adli yargı yerinin görevli olduğuna karar verilmiş olduğundan bu konuda ikinci kez karar verilmesine yer bulunmamaktadır.

SONUÇ: Erzincan 3.Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesinin 2247 sayılı Yasa'nın 19.maddesi uyarınca 22.12.1982 günlü,1982/306 Esas sayılı başvuru üzerine,Uyumsuzluk Mahkemesi Ceza Bölümü'nün 14.2.1983 günlü,1983/6-32 sayılı kararı ile 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun 13.maddesinde 2301 sayılı Yasa ile yapılan son değişiklikte nazarı itibara alınarak,davaya Adli Yargı yerinde bakılması gerektiği şeklinde görevli yargı merci belirtilip,Samsun 2.Asliye Ceza Mahkemesi'nin 18.3.1982 günlü,Esas 1981/423,Karar 1982/213 sayılı görevsizlik kararı kaldırıldığına göre,bu konuda yeniden karar verilmesine yer olmadığına,4.7.1984 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

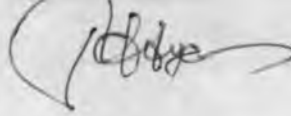
Başkan

Servet Tüzün

Üye

Y.İsmat Ayer

Üye

Ali Suat Erkoç

Üye

Mustafa Aksoy

Üye

Necati Karakış

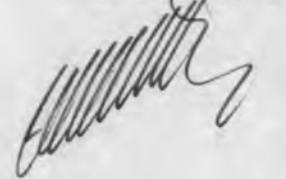
Üye

Yavuz T.Özgen

Üye

Muammer Aksüt

Anu 6/7

D/E